

HEDMARK OG OPPLAND STATSADVOKATEMBETER

Justis- og beredskapsdepartementet
Postboks 8005 Dep
0030 OSLO

Deres referanse:

24/6013 JSLA

Vår referanse:

24/2413 - 2 / TKL008

Dato:

15.11.2024

Høring – arbeidsgrupperapport om sivilrettslig inndragning av utbytte fra straffbare handlinger

Vi viser til brev av 20. september 2024 fra Justis- og beredskapsdepartementet.

1. Innledning

Vi finner grunn til å reise spørsmål om det er nødvendig å innføres et ytterligere spor for inndragning basert på at manglende resultater/effektivitet ikke nødvendigvis skyldes sporvalg. Uklarheter i regelverket er heller ikke anført som en særlig tungtveiende årsak. Slik vi forstår utredningen, peker den på forhold som kultur, kompetanse og ressursbruk. Dette er årsaker som ikke uten videre løses ved inndragning i et sivilrettslig eller strafferettslig spor ved lavere. Etter vårt skjønn handler det om at inndragning prioriteres i etterforskning og i påtalemyndighetens ledelse av etterforskningen, herunder påtalebeslutningene som tas. Med et slikt utgangspunkt vil større effektivitet innenfor inndragningsfeltet forutsette kulturendring og kompetanseheving.

Økokrim har gjennom sitt ansvar som fagleder gjennomført Prosjekt Øko. Prosjektet har vist at økonomiavsnittene i politidistriktene har svært ulik organisering. Utredningen fra Økokrim som foreslo at avsnittene og ressursene til avsnittene skulle flyttes fra politidistriktene til Økokrim har vist det samme. Forslaget fikk ikke tilslutning fra et fåtall av politimestrene og heller ikke Riksadvokaten.

Spørsmålet om inndragning er imidlertid ikke avgrenset til økonomisakene, men er like aktuelt i andre saker hvor profitt er driver for kriminaliteten. Særlig gjelder dette offerløs kriminalitet hvor potensialet for formuesoppbygging er stort. Med arbeidsgruppens utgangspunkt er det ikke tvil om at det bør gjøres grep for å effektivisere inndragningsinstituttet.

Det er ikke tvil om at Økokrim besitter spisskompetansen innenfor inndragning. Men det er like sikkert at en forutsetning for effektiv inndragning er at politiets første innsats

er helt avgjørende, og at den også følges opp videre. Slik sett bør regelverket for strafferettslig inndragning utvikles videre – gjerne i tråd med flere av forslagene til arbeidsgruppen – sammen med en planmessig kompetanseheving hos politiet og i påtalemyndigheten.

Arbeidsgruppen har lagt til grunn at flere av de aktuelle problemstillingene allerede er løst i gjeldende rett, men at løsningene er vanskelig tilgjengelig. Før det tas stilling til om det er nødvendig med et nytt spor for inndragning, bør det heller vurderes om inndragningsinstituttet kan effektiviseres gjennom endringer av regelverket for inndragning av utbytte og utvidet inndragning.

Nedenfor gir vi enkelte merknader til arbeidsgruppens innstilling for det tilfellet at hjemmel for selvstendig inndragning innføres.

2. Hvilken modell bør velges?

Vi tiltrer arbeidsgruppens forslag om at modellen bør følge en strafferettslig modell, og begrunnelsene for dette.

3. Materielle regler for selvstendig inndragning

Vi tiltrer mindretallets forslag inntatt på sidene 261-272.

4. Prosessuelle spørsmål

Som påpekt innledningsvis er vi tvilende til om det bør innføres det som kan karakteriseres som et nytt prosessystem for inndragning. Det er en fare for at dette kan bli for komplisert å anvende, slik at formålet ikke oppnås ved at det rett og slett ikke blir prioritert.

Thorbjørn Klundseter
statsadvokat

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur

Gjenpart

Iris Øsp Lydsdottir Storås

Riksadvokaten

Åse Leikny Gustavsen